

Quryozova Gulzebo Farhadovna

Urganch Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada dorixonalarning asosiy vazifa va funksiyalari atroflicha tahlil qilingan. Bundan tashqari aholi vakillar dorixonalardan talab qilishi mumkin bo'lgan xizmatlar haqida to'xtalinadi.*

Kalit so'zlar: *dori, dorixona, farmokologiya, vazifa.*

Mulkchilik shaklidan qat'iy nazar dorixonalarning asosiy vazifalari aholini, davolash-profilaktika muassasalarini va boshqa tashkilotlar, maktab, bolalar bog'chalari hamda ayrim ishlab chiqarish korxonalarining tibbiy sanitariya qismlarini dori vositalari, sanitariya-gigiyena buyumlari, dezinfeksiya vositalari va bemorlari parvarish qilishda ishlatiladigan tibbiy buyumlar bilan uzluksiz ravishda ta'minlab turishdan iborat. Tibbiy buyumlar jumlasiga kasallikning oldini olish, tashxis qo'yish va davolash uchun tibbiyotda qo'llaniladigan buyumlar, ularga bog'lash va tikish materiallari, shpritslar, qon va infuzion eritmaları quyishga mo'ljallangan sistemalar, bemorlari parvarishlashda qo'llaniladigan ashyolar va materiallar kiradi. Dorixonalar bajargan ishlari, mulkchilik shakllarini e'tiborga olingan holda ular ishlab chiqarish, ta'minlash, savdo va xo'jalik faoliyatlari bilan shug'ullanadi.

Ularning ishlab chiqarish faoliyati shundan iboratki, ular dorixonada shifokorlar tomonidan yozilgan retsept asosida va DPM laring talabnomalari va boshqa tashkilotlari buyurtmalari asosida dori vositalari tayyorlab beradilar yoki tayyor dori vositasini beradilar, laboratoriya-qadoqlash ishlarini bajaradilar, aholiga tayyorlab berilayotgan ekstemporal dori vositalari hamda tayyor dori vositalarining sifatini nazorat qiladilar va tegishli tartibda ulari rasmiylashtirgan holda tashqi tom ondan bezalishiga e'tibor beradilar.

Shuningdek, dorixonalar o'zlariga yuklatilgan vazifalarga mos ravishda quyidagi funksiyalari bajaradilar:

— tibbiyot xodimlarining o'rtasida tegishli tartibda axborot berish ishlarini o'tkazish, unda dorixonadagi mavjud va yangi dori vositalari to'g'risida ma'lumot berish, bi'rorta dori vositasi bo'lmay qolganda uning o'zini bosuvchi boshqa dori vositasini taklif qilish, bu dorilarning ishlatish tartibi, dozasi va saqlash qoidalari to'g'risida obyektiv va mukammal ravishda axborot ishlarini o'tkazadilar;

— ayrim hollarda o'zlarida vaqtincha yo'q dori vositalarini, boshqa dorixonalarda mavjud ekanligi aytilib, uning manzili bemoiga tushuntirib beriladi;

— dorivor o‘simliklarning xomashyosini terish, tayyorlash, saqlash ishlarini amalga oshiradilar, xuddi shunday ishlaiga ularga birlashtirilgan dorixonalar shahobchalarini ham jalb etadilar;

— dorixonalarda sanitariya-gigiyena talablari asosida tegishli boshqaruv ishlarini amalga oshiradilar;

— zarur bo‘lib qolgan taqdirda bemorlarga birinchi tez tibbiy yordam ko‘rsatishlari zarur. Shuningdek, dorixonalar mulkchilik shaklidan qat‘iy nazar, zarur bo‘lib qolganda aholiga dori vositalari bilan ko‘rsatiladigan tibbiy xizmatni yaqinlashtirish maqsadida o‘zining dorixonalar shahobchalarini ochishi mumkin. Dorixonalar iqtisodiy ko‘rsatkichlari mulkchilik shakli, ishlab chiqarish va savdo faoliyatiga qarab yuqorida qayd etilganidek, aksionerlik, jamoa hamda yakka tartibda faoliyat ko‘rsatuvchi xususiy dorixonalar va shifoxona dorixonalariga bo‘linadi. Bu dorixonalarning faoliyat turlari esa dorixonalar ochish tartib qoidalari to‘g‘risidagi Sog‘liqni saqlash vazirligining buyrug‘i asosidagi litsenziya berish hay‘ati tomonidan Respublika Vazirlar Mahkamasining tegishli qarorlari asosida muvofiqlashtirib turiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. U.S. Salixbayeva; O‘zbekiston Respublikasida farmatsevtik bozorni rivojlanish muammolari va istiqbollari.// Kimyo va farmatsevtika. 2002.No.
2. E.R. Toshmuxamedov, O‘zbekiston, Qozog‘iston va Qirg‘izistonda farmatsevtikaning rivojlanishi.//Kimyo va farmatsevtika. 2001.No2.
3. O 'zbekiston Respublikasida farm atsevtika faoliyati A.N. Yunusxo‘jayev tahriri ostida I, II, III kitob. Toshkent 2001 va 2003 yillar.